

ΣΗΜΕΙΩΣΗ ΤΟΥ ΚΑΤΑΓΡΑΦΕΑ

ΈΝΑ ΑΝΟΙΞΙΑΤΙΚΟ ΒΡΑΔΥ ΤΟΥ 1936, όταν ήμουν δεκατεσσάρων χρόνων, ο πατέρας μου με πήγε σε μια χορευτική παράσταση στο Κιότο. Από εκείνη τη βραδιά θυμάμαι μόνο δυο πράγματα: Το πρώτο είναι πως εκείνος κι εγώ ήμασταν οι μόνοι Δυτι- κοί ανάμεσα στο κοινό. Είχαμε φτάσει πριν από λίγες μόλις εβδομάδες από την πατρίδα μας, την Ολλανδία, και δεν είχα ακόμα προσαρμοστεί στην πολιτισμική απομόνωση, με αποτέλεσμα να την αισθάνομαι έντονα. Το δεύτερο είναι η ικανο- ποίηση που ένιωσα όταν, ύστερα από μήνες εντατικής μελέτης της ιαπωνικής γλώσσας, ανακάλυψα ότι μπορούσα να καταλαβαίνω σκόρπιες λέξεις και προτάσεις από τα όσα λέγονταν στη σκηνή. Όσο για τις νεαρές Γιαπωνέζες που χόρευαν μπρο- στά μου, δε μου 'χει μείνει παρά μια συγκεχυμένη εντύπωση από λαμπερά, πολύχρωμα κιμονό.

Τότε δεν μπορούσα να ξέρω πως, σ' έναν τόπο και χρόνο τόσο μακρινό όσο η Νέα Υόρκη πενήντα χρόνια μετά, μια α- πό αυτές θα γινόταν καλή μου φίλη και θα μου υπαγόρευε τα απομνημονεύματά της.

Ως ιστορικός, θεωρούσα πάντα τα
απομνημονεύματα ως μια σημαντική πηγή πληροφοριών,
όχι τόσο για τον ίδιο το συγ-